

Към позабравените културни връзки

Текст: Златина Йержабкова, снимки: Мария Захариева

На 18 февруари в Дома на националните малцинства в Прага бе официално открита десетдневна изложба посветена на живота и делото на братята Херман и Карел Шкорпил, повод за чието организиране бе сто и петдесетата годишнина от рождението на по-възрастния от двамата, известен също с гражданското си име Вацлав Херменегилд Шкорпил (1858 -1923).

Организираната от сдружение „Възраждане“ експозиция с надслов „Най-известното поколение на рода Шкорпил“ представи предоставените от музея в родния град на братята Високо Мито фотоси и писмени материали, благодарение на които посетителите имаха възможност да

се запознаят не само с резултатите от съвместната им археологична дейност на територията на България, но и със семейството на братята Шкорпил, поддържащо в края на 19. и началото на 20. век жив контакт с учени от цяла Европа и имащо своите видни представители в различни научни дисциплини.

Лудек Скружни, най-известният изследовател на Шкорпил в Чехия, запозна посетителите на изложбата с делото на петимата братя - Йозеф, Вацлав Владислав, Ладислав, Карел и Херменегилд Шкорпил, които имат особени заслуги за развитието на археологията, историята и музейното дело в Чехия, Русия и България.

Основните откритията на слабо известните в родината си основатели на модерната българската археология и музейно дело, родствено свързани от страна на майката си с известния учен, изследовател на историята на южнославянските народи и министър на образованието в България Константин Иречек, бяха в деня на откриването показани и във филма на режисьора Константин Карагеоргиев „Братята Шкорпил“. Документалната лента заснета за нуждите на Чешката национална телевизия частично в родния град на Херман и Карел Шкорпил и частично в България, даде на присъстващите възможност да се запознаят в близък план с изследванията им, свързани със скалния манастир Аладжа, Побитите камъни, Римските терми във Варна и преди всичко с Плиска, която Карел Шкорпил (1859-1944) идентифицира като столица на Първата българска държава. Акцент бе поставен и върху дейността на братята покрай създаването на Варненския археологически музей и заслугите им свързани с развитието на международния туризъм в страната ни, представени на фона на активните културни връзки между Чехия и България в първите десетилетия след освобождението от Турско робство, както и чрез един интимен поглед на наследниците на братята.

